

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 303/2022-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Jánom Garajom, MBA, advokátom, Hviezdoslavova 2, Poprad, proti uzneseniu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Svk 8/2021 z 24. novembra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 28. februára 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj čl. 2 ods. 2 ústavy uznesením Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“ alebo „kasačný súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje ho zrušiť, vrátiť vec najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. Rozhodnutím členskej schôdze sťažovateľa z 19. februára 2016 (ďalej len „rozhodnutie sťažovateľa“) bol [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca“), vylúčený z organizačných štruktúr sťažovateľa.

3. Proti rozhodnutiu sťažovateľa podal žalobca 11. mája 2016 správnu žalobu na Krajskom súde v Prešove (ďalej len „správny súd“). Navrhoval zrušenie rozhodnutia sťažovateľa a vrátenie veci na ďalšie konanie žalovanému. Správny súd konanie o podanej správnej žalobe uznesením č. k. 1 S 17/2016-216 zo 17. januára 2017 (ďalej len „uznesenie správneho súdu č. 1“) v spojitosti

s opravným uznesením č. k. 1 S 17/2016-223 z 20. januára 2017 zastavil a vec postúpil Okresnému súdu Poprad (ďalej len „okresný súd“) ako príslušnému civilnému súdu.

4. Proti uzneseniu správneho súdu č. 1 podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť, ktorou sa domáhal zrušenia tohto uznesenia a vrátenia veci na ďalšie konanie správneho súdu. Súčasne prezentoval názor, že správny súd nemal konanie zastaviť. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) o podanej kasačnej sťažnosti rozhodol uznesením č. k. 7 Sžk 31/2017 z 23. januára 2019 tak, že napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil správneho súdu na ďalšie konanie. Najvyšší súd v predmetnej súvislosti vyriekol, že správny súd vec správne postúpil civilnej jurisdikcii (okresnému súdu), ale nemal právomoc konanie zastaviť. V tejto súvislosti najvyšší súd argumentoval, že rozhodnutie je potrebné posudzovať ako celok, pri zachovaní dvojínštančnosti súdneho prieskumu, ktorá je vyjadrená konaním správneho súdu a následne konaním najvyššieho súdu. Správny súd, rešpektujúc uznesenie najvyššieho súdu, uznesením č. k. 6 S 23/2019-25 z 8. apríla 2020 (ďalej len „uznesenie správneho súdu č. 2“) vec opätovne postúpil okresnému súdu.

5. Proti uzneseniu správneho súdu č. 2 podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť, ktorou sa domáhal zrušenia predmetného uznesenia z dvoch kasačných dôvodov. Najskôr dôvodil, že na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve podľa § 440 ods. 1 písm. a) Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“). Následne sťažovateľ prezentoval názor, že správny súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia, čo predstavuje dôvod kasačnej sťažnosti podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP. Najvyšší správny súd kasačnú sťažnosť sťažovateľa napadnutým uznesením odmietol.

III.

Argumentácia sťažovateľa

6. Pokiaľ ide o prvú sťažnostnú námietku, sťažovateľ je názoru, že § 18 ods. 2 SSP sa vzťahuje výlučne na postupovanie vecí medzi správnymi súdmi navzájom. Správny súd nemôže na podklade tohto ustanovenia postúpiť vec civilnému súdu. Ak má na právnu vec, ktorá je predmetom konania pred správnym súdom, právomoc civilný súd, správne súdne konanie sa žiada zastaviť podľa § 99 písm. b) SSP pre neeliminovateľný deficit procesnej podmienky.

7. Podstata druhej sťažnostnej námietky tkvie v argumentačnom konflikte (i) § 439 ods. 2 písm. d) SSP a (ii) § 440 ods. 1 písm. a) tohto zákona. Najvyšší správny súd odmietol kasačnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 439 ods. 2 písm. d) SSP pre neprípustnosť z dôvodu, že smerovala proti uzneseniu o právomoci. Sťažovateľ je toho názoru, že kasačná sťažnosť nemala byť odmietnutá pre neprípustnosť, pretože sa oprela o dôvod normatívne objektivizovaný v § 440 ods. 1 písm. a) SSP. Inak povedané, sťažovateľ prezentoval mienku, že správny súd pri rozhodovaní porušil zákon tým, že napadnutým uznesením rozhodol napriek tomu, že na rozhodnutie nebola daná právomoc správneho súdu. Sťažovateľ v tejto súvislosti ďalej ponúka názor, že normatívnu konštrukciu odmietnutia kasačnej sťažnosti z dôvodu uvedeného v § 439 ods. 2 písm. d) SSP je potrebné aplikovať výlučne v prípade rozhodovania o právomoci (prípadne príslušnosti) konkrétneho správneho súdu v kompetenčných sporoch (konfliktoch). Podľa sťažovateľovho názoru výrok takéhoto uznesenia musí explicitne upravovať a obsahovať pojem právomoc (resp. príslušnosť). V sťažovateľovom prípade nejde o predmetnú situáciu, preto kasačnú sťažnosť

nebolo možné odmietnuť z tohto dôvodu, ale mala byť podrobená prieskumu najvyššieho správneho súdu z dôvodu uvedeného v § 440 ods. 1 písm. a) SSP.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa ústavný súd predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. Pokiaľ ide o argumentačné línie prezentované v podanej ústavnej sťažnosti, ústavný súd uvážil za vhodné vyjadriť sa najskôr k sťažnostnej námietke, ktorá je v ústavnej sťažnosti ponúkaná ako druhá v poradí.

10. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecných (správnych) súdov, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov k prijatiu konkrétneho rozhodnutia viedli, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými (správnymi) súdmi bol alebo nebol náležité zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Rozhodnutia všeobecného (správneho) súdu tak môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by (i) vyvedené skutkové a právne závery, respektíve zvolený procesný postup, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň (ii) by mali za následok porušenie konkrétneho základného práva alebo slobody (m. m. napr. I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04, III. ÚS 581/2015, IV. ÚS 609/2021).

11. V nadväznosti na uvedené ústavný súd ďalej dáva do pozornosti svoje stabilné decízne závery dopadajúce na procesné rozhodnutia všeobecného (správneho) súdnictva. Ústavný súd opakovane judikuje, že rozhodovanie všeobecného (správneho) súdu o procesných otázkach považuje za integrálnu súčasť civilného (správneho) súdneho procesu a je zásadne výsadou všeobecného (správneho) súdu. Problematika procesných rozhodnutí by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (porovnaj m. m. napr. I. ÚS 40/2012, I. ÚS 122/2021, II. ÚS 64/09, II. ÚS 364/2014, II. ÚS 495/2018, III. ÚS 92/09, IV. ÚS 248/08).

12. Najvyšší správny súd podľa právneho názoru ústavného súdu ustálil svoj záver o nevyhnutnosti odmietnutia kasačnej sťažnosti z dôvodu normatívne objektivizovaného v § 439 ods. 2 písm. d) SSP v ústavno-právne akceptovateľnom rozsahu. V tejto súvislosti ústavný súd upriamuje pozornosť sťažovateľa na relevantnú časť odôvodnenia napadnutého uznesenia: „*Pre rozhodovanie o podanej kasačnej sťažnosti je primárne podstatné ustanovenie § 439 ods. 2 písm. d) SSP, upravujúce podmienky prípustnosti podania kasačnej sťažnosti, ktorý výslovne stanovuje, že nie je prípustná*

kasačná sťažnosť proti uzneseniu o právomoci a príslušnosti. Účelom zaradenia tohto ustanovenia do právnej úpravy podmienok prípustnosti vedenia kasačného konania bolo nepochybne vylúčiť z kasačného prieskumu tie procesné rozhodnutia, pri ktorých možno prípadnú nápravu nezákonnosti dosiahnuť procesnými prostriedkami určenými na riešenie kompetenčných konfliktov. Vzhľadom na skutočnosť, že kasačnou sťažnosťou napadnuté uznesenie Krajského súdu v Prešove, ktorým správny súd postúpil vec civilnému súdu Okresnému súdu Poprad, má povahu procesného rozhodnutia, ktoré sa týka právomoci a príslušnosti súdu, je kasačná sťažnosť proti tomuto uzneseniu o postúpení vecí podľa § 439 ods. 2 písm. d) SSP neprípustná.“

13. V nadväznosti na uvedené ústavný súd dodáva, že kasačný súd svoj záver o potrebe aplikácie § 439 ods. 2 písm. d) SSP neponúkol len vo formálnej polohe, ale ho, hoci stručne, aj materiálne priliehavým spôsobom vysvetlil. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia totiž v podstate rezultuje, že problém uznesenia správneho súdu procesnej povahy sa môže preniesť do polohy kompetenčného konfliktu, v dôsledku čoho sa justičná ochrana v avizovanej otázke bude poskytovať v podstate vo viacerých inštanciách. Záver o neprípustnosti kasačnej sťažnosti, a tým aj záver o uplatnení a právnej interpretácii normatívnej konštrukcie obsiahnutej v § 439 ods. 2 písm. d) SSP najvyšším správnym súdom teda nejaví signály arbitrárnosti a ústavnej neudržateľnosti. Na tomto mieste teda ústavný súd uzatvára, že avizovanej sťažnostnej námietke nemohol priznať procesný úspech.

14. Sťažnostnej námietke, ktorá je v ústavnej sťažnosti uvedená v poradí na prvom mieste, podľa názoru ústavného súdu chýba ústavno-právna relevancia. Ústavný súd opakovane zdôrazňuje, že nie každé pochybenie zo strany orgánu verejnej moci má automaticky za následok porušenie ústavou garantovaného základného práva (m. m. napr. II. ÚS 906/2016, III. ÚS 115/2022). V tomto smere je ústavný súd názoru, že obsahová podstata danej námietky nedosahujú ústavno-právnu relevanciu, pretože postúpením veci správnym súdom civilnému súdu nedošlo k obmedzeniu, či dokonca odňatiu prístupu k súdnej ochrane. Inak povedané, ochranu sťažovateľovým základným právam bude v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou poskytovať ďalej civilná jurisdikcia, nie správne súdy.

15. Ústavný súd však dáva sťažovateľovi za pravdu, že ak správny súd postupuje vec civilnému súdu, nemá vziať za podklad tohto procesného rozhodnutia prvú vetu § 18 ods. 2 SSP. Predmetné ustanovenie sa vzťahuje len na postupovanie vecí medzi správnymi súdmi navzájom, nie na postúpenie vecí medzi správnymi súdmi a civilnými súdmi. Ak totiž správny súd zistí, že vec patrí do civilného súdnictva, nepostupuje ju civilnému súdu procesným uznesením podľa § 18 ods. 2 SSP, ale bez rozhodnutia podľa § 43 Civilného sporového poriadku v spojení s § 25 SSP (rovnako tak Baricová, J. – Strapáč, P. Komentár k § 18 Správneho súdneho poriadku. In Baricová, J. – Fečík, M. – Števček, M. – Filová, A. a kol. Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava : C. H. Beck, 2018, s. 169). Ide však o pochybenie procesného a formálneho charakteru, ktoré nemalo za následok zásah do sťažovateľom označených práv.

16. Ústavný súd so zreteľom na uvedené pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti dospel k zisteniu, že napadnuté uznesenie nesignalizuje možnosť porušenia základných práv a slobôd sťažovateľa uvedených v záhlaví tejto ústavnej sťažnosti, z čoho rezultuje, že dôvodnosť ústavnej sťažnosti nie je potrebné preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie. Podanú ústavnú sťažnosť

preto ústavný súd odmietol v jej celosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

17. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v tejto ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. mája 2022

Peter Straka
predseda senátu